

Juridiskās profesijas - Bulgārija

Šajā vietnē ir sniegta informācija par juridiskajām profesijām Bulgārijā.

[Juridiskās profesijas: ievads](#)

[Prokurori](#)

[Izmeklētāji](#)

[Tiesneši](#)

[Juridisko profesiju struktūra: advokāti](#)

[Notāri](#)

[Citas juridiskās profesijas](#)

Juridiskās profesijas: ievads

Galvenās juridiskās profesijas Bulgārijā ir: **prokurors, izmeklētājs, tiesnesis, advokāts, notārs, privātais tiesu izpildītājs, valsts tiesu izpildītājs un reģistrācijas tiesnesis**. Šīs profesijas regulē Bulgārijas Republikas konstitūcija un Tiesu varas likums.

Prokurori

Organizācija

Apsūdzības dienests Bulgārijas Republikā sastāv no ģenerālprokurora, Augstākās kasācijas lietu prokuratūras, Augstākās administratīvo lietu prokuratūras, Valsts izmeklēšanas dienesta, apelācijas lietu prokuratūrām, Specializētās apelācijas lietu prokuratūras, Militārās apelācijas lietu prokuratūras, apgabala prokuratūrām, Specializētās prokuratūras, militārajām apgabala prokuratūrām un rajona prokuratūrām. Apgabala prokuratūru sastāvā ietilpst apgabala izmeklēšanas nodaļas, un Specializētās prokuratūras sastāvā ietilpst izmeklēšanas nodaļa. Apgabala prokuratūrās ir administratīvo lietu nodaļas, kuru prokurori piedalās administratīvā procesa lietu izskatīšanā.

Valsts apsūdzības dienests ir vienots un centralizēts. Visi prokurori un izmeklētāji ir pakļauti ģenerālprokuroram. Katrs prokurors atskaitās hierarhiski augstākstāvošam prokuroram, un visi prokurori un izmeklētāji ir pakļauti attiecīgās prokuratūras administratīvajam vadītājam. Militārie prokurori un izmeklētāji savu pienākumu izpildē ir neatkarīgi no militārajām struktūrām.

Ģenerālprokuroru amatā ieceļ un atceļ Bulgārijas Republikas prezidents, pamatojoties uz [Augstākās tieslietu padomes \(Vissh Sadeben Savet\)](#) (VSS) priekšlikumu. Ģenerālprokurora pilnvaru termiņš ir septiņi gadi, un tas nav atjaunojams.

Prokuroorus ieceļ, paaugstina vai pazemina amatā, pārceļ vai atbrīvo no amata ar Augstākās tieslietu padomes lēmumu.

Prokurooru amati un tiem nepieciešamā iepriekšējā darba pieredze:

- Augstākās kasācijas lietu prokuratūras prokurors un Augstākās administratīvo lietu prokuratūras prokurors – vismaz 12 gadus ilga juridiskā darba pieredze;
- Apelācijas lietu prokuratūras prokurors, Militārās apelācijas lietu prokuratūras prokurors, Specializētās apelācijas lietu prokuratūras prokurors – vismaz 10 gadus ilga juridiskā darba pieredze, bet Specializētās apelācijas lietu prokuratūras prokuroram - vismaz 12 gadus ilga juridiskā darba pieredze, no kuriem vismaz 8 gadiem jābūt pavadītiem prokurora vai izmeklētāja amatā;
- apgabala prokuratūras prokurors, militārās apgabala prokuratūras prokurors, Specializētās prokuratūras prokurors – vismaz 8 gadus ilga juridiskā darba pieredze, bet Specializētās prokuratūras prokuroriem - vismaz 10 gadus ilgs juridiskā darba pieredze, no kuriem vismaz 5 gadi ir pavadīti prokurora vai izmeklētāja amatā;
- rajona prokuratūras prokurors – vismaz 3 gadus ilga juridiskā darba pieredze;
- jaunākais prokurors – nav nepieciešama juridiskā darba pieredze.

Prokuroorus ar Augstākās tieslietu padomes lēmumu ieceļ amatā uz pastāvīgu laiku pēc tam, kad tie ir nostrādājuši amatā 5 gadus un saņēmuši pozitīvu darba novērtējumu.

Loma un pienākumi

Ģenerālprokurors vada prokuratūru un izdod instrukcijas un norādījumus saistībā ar tās darbību; kopā ar ministriju vadītājiem un valsts iestādēm viņš vai viņa veido specializētas starpiestāžu vienības izmeklēšanas atbalstam, kuras procesuālos jautājumos vada viņa vai viņas iecelts prokurors. Ģenerālprokuroram ir tiesības vērsties Konstitucionālajā tiesā.

Prokurors vada izmeklēšanu kā uzraugošais prokurors. Viņš vai viņa iesniedz iebildumus par nelikumīgiem pasākumiem un pieprasa to atcelšanu vai grozīšanu likumā noteiktajā kārtībā un termiņos. Viņš vai viņa var apturēt pasākuma izpildi, līdz kompetentā iestāde nav izskatījusi iebildumus. Visus prokuratūras lēmumus un aktus var pārsūdzēt augstākstāvošā prokuratūrā, ja vien uz tiem neattiecas juridiskā kontrole. Hierarhiski augstākstāvošais prokurors vai augstākstāvošās prokuratūras prokurors var veikt darbības, kuras ir tam padoto prokurooru kompetencē, kā arī likumā noteiktajos gadījumos rakstiski apturēt vai atcelt viņu rīkojumus.

Prokurori, veicot savus pienākumus, rīkojas neatkarīgi un saskaņā ar likumu. Prokurori ir politiski neitrāli; pieņemot lēmumus, viņi pamatojas uz likumu un lietā savāktajiem pierādījumiem, un vadās pēc savas sirdsapziņas un iekšējās pārliecības.

Papildu informācija ir atrodama [Bulgārijas Republikas Prokuratūras \(Prokuratura na Republika Bulgaria\)](#) tīmekļa vietnē.

Bulgārijas Prokurooru apvienība ir brīvprātīga, nepolitiska apvienība, kuras biedri ir Bulgārijas Republikas prokurori un bijušie prokurori. Apvienības mērķis ir apvienot apsūdzības dienesta prokuroorus no visas valsts un nodrošināt nepieciešamo informāciju, kā arī ekspertu viedokļu apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar prokurooru darbu, kā arī attīstīt apsūdzības dienesta un tā prokurooru starptautisko sadarbību. Papildu informācija ir atrodama Apvienības tīmekļa vietnē: - <http://apb.prb.bg/>.

Izmeklētāji

Kā noteikts Tiesu varas likumā, izmeklētājiem Bulgārijas Republikā ir “maģistrāta” statuss (tiesneši un prokurori).

Izmeklēšanas iestādes ir Valsts izmeklēšanas dienests (NIS), apgabala prokuratūru apgabala izmeklēšanas nodaļas, kā arī Specializētās prokuratūras izmeklēšanas nodaļa. Sofijas pilsētas prokuratūras izmeklēšanas nodaļai ir apgabala izmeklēšanas nodaļas statuss.

Valsts izmeklēšanas dienestu vada ģenerālprokurors, tieši vai ar dienesta direktora starpniecību, kurš aizvieto ģenerālprokurooru izmeklēšanas jomā. Valsts izmeklēšanas dienesta direktors ir atbildīgs par NIS izmeklētāju un amatpersonu darba administratīvo un organizatorisko vadību un sniedz metodoloģiskus norādījumus izmeklētājiem apgabala izmeklēšanas nodaļās, kas darbojas pie apgabala prokuratūrām.

Apgabala izmeklēšanas nodaļas, kas darbojas pie apgabala prokuratūrām, un izmeklēšanas nodaļa, kas darbojas pie Specializētās prokuratūras, sastāv no izmeklētājiem.

Apgabala izmeklēšanas nodaļu un Specializētās prokuratūras izmeklēšanas nodaļas izmeklētāji veic to lietu izmeklēšanu, ko tiem ir nodevis attiecīgās prokuratūras administratīvais vadītājs.

Īstenojot savas funkcijas kriminālprocesā, izmeklēšanas iestādes rīkojas saskaņā ar prokurora norādēm un tā uzraudzībā.

Rīkojumi, ko saistībā ar izmeklēšanu ir izdevuši izmeklēšanas tiesneši, ir juridiski saistoši visām valsts institūcijām, juridiskajām personām un iedzīvotājiem.

Tiesneši

Bulgārijā tiesnešus ieceļ, paaugstina vai pazemina amatā, pārceļ vai atbrīvo no amata pēc Augstākās tieslietu padomes lēmuma.

Organizācija

Tiesneši ar atbilstošu darba pieredzi var ieņemt šādas amata vietas:

- Augstākās kasācijas tiesas tiesnesis un Augstākās administratīvās tiesas tiesnesis – vismaz 12 gadus ilga juridiskā darba pieredze;
- Apelācijas tiesas tiesnesis, Militārās apelācijas tiesas tiesnesis, Specializētās apelācijas krimināltiesas tiesnesis – vismaz 10 gadus ilga juridiskā darba pieredze, bet Specializētās apelācijas krimināltiesas tiesnesim ir nepieciešama vismaz 12 gadus ilga darba pieredze, no kuriem vismaz 8 gadiem jābūt pavadītiem krimināllietu tiesneša amatā;
- apgabala tiesas tiesnesis, administratīvās tiesas tiesnesis, militārās tiesas tiesnesis, Specializētās krimināltiesas tiesnesis – nepieciešama vismaz 8 gadus ilga darba pieredze, bet Specializētās krimināltiesas tiesnesim ir nepieciešama 10 gadus ilga darba pieredze, no kuriem vismaz 5 gadiem jābūt pavadītiem krimināllietu tiesneša amatā;
- rajona tiesas tiesnesis – nepieciešama vismaz 3 gadus ilga darba pieredze;
- jaunākais tiesnesis – iepriekšējā darba pieredze nav nepieciešama.

Tiesnešus ar Augstākās tieslietu padomes lēmumu ieceļ amatā pastāvīgi, kad tie ir nostrādājuši 5 gadus un saņēmuši pozitīvu darba novērtējumu.

Bulgārijas Tiesnešu savienība (SSB) ir dibināta Sofijas pilsētā 1997. gada 28. martā, piedaloties 30 dibinātājiem, tostarp Augstākās kasācijas tiesas un apgabala un rajona tiesu tiesnešiem no visas valsts.

Šī savienība ir pēctecis Bulgāru tiesnešu savienībai, kas tika dibināta 1919. gadā un darbojās līdz 1945. gadam kā neformāla profesionālā organizācija, apvienojot tiesnešu kopienas pārstāvjus un tiecoties aizsargāt to profesionālās intereses, kā arī apspriest un risināt to problēmas.

Papildu informācija ir atrodamā [Bulgārijas Tiesnešu savienības \(Sayuzat na Sadiite v Bulgaria\)](#) tīmekļa vietnē.

Bulgārijas Tiesnešu apvienība tika izveidota, lai iedzīvotājiem nodrošinātu taisnīgu tiesu un to pārredzamību un pieejamību.

Apvienības biedru mērķis ir tieslietu sistēmas ietvaros strādāt, ievērojot konstitūciju un tiesību normas un ievērojot profesionālās un cilvēciskās ētikas normas. Papildu informāciju var atrast Bulgārijas Tiesnešu apvienības tīmekļa vietnē - <http://www.judgesbg.org/bg/>.

Loma un pienākumi

Bulgārijas Tiesnešu apvienība ved lietas, tostarp par disciplinārlietām, kas ierosinātas pret tiesnešiem, darbojas kā mediators strīdu gadījumos starp tiesnešiem un citiem valsts civildienesta ierēdņiem, sniedz palīdzību likumdevējam likumdošanas procesa gaitā, veic uzskaiti un izdod savu laikrakstu.

Tiesnešu palīgi un prokuroru palīgi

Apgabala tiesās, administratīvās tiesās un apelācijas tiesās, kā arī Augstākajā kasācijas tiesā un Augstākajā administratīvajā tiesā pastāv tiesneša palīga amats.

Apgabala un apelācijas lietu prokuratūrās, kā arī Augstākajā kasācijas lietu prokuratūrā un Augstākajā administratīvo lietu prokuratūrā pastāv prokurora palīga amats.

Par tiesneša palīgu vai prokurora palīgu tiek iecelta persona, kas ir izpildījusi prasības, kuras noteiktas tiesneša, prokurora vai izmeklētāja amata ieņemšanai, un kas ir izturējusi tieslietu sistēmas amatpersonas konkursu.

Tiesnešu palīgus ieceļ attiecīgās tiesas administratīvais vadītājs. Prokuroru palīgus ieceļ ģenerālprokurors vai attiecīgās prokuratūras administratīvais vadītājs.

Juridisko profesiju struktūra: Advokāti

Advokāti

Bulgārijā advokāta profesija ir paredzēta Konstitūcijā. Par advokātu var būt tikai persona, kura ir devusi zvērestu un ir reģistrēta advokātu kolēģijas reģistrā. Katras apgabala tiesas tiesu apgabalā ir viena advokātu kolēģija, kas ir Sofijā esošās Augstākās advokātu padomes padotībā. Bulgārijas Advokatūras likumā ir noteikts advokātu statuss, tiesības un pienākumi.

Augstākā advokātu padome ir juridiska vienība, kurā apvienojušies advokātu kolēģiju pārstāvji – tajā ir viens pārstāvis uz katriem 40 advokātiem.

Augstākā advokātu padome sasauca un organizē Bulgārijas Advokātu kopsapulces sanāksmes, pilda tās lēmumus, sagatavo un iesniedz ziņojumus kopsapulcei, nosaka advokātu sākotnējās un gada iemaksas tās budžetā, izdod rīkojumus saskaņā ar Advokatūras likumu, pieņem lēmumus par sūdzībām sakarā ar advokātu kolēģiju kopsapulču prettiesiskiem lēmumiem un advokātu padomju nelikumīgām vēlēšanām, izskata sūdzības un protestus pret advokātu padomju lēmumiem saistībā ar uzņemšanu advokāta-praktikanta statusā vai atteikumiem reģistrēt advokātu, nodrošina un apstiprina izdevumus saistībā ar Augstākās kontroles padomes un Augstākā disciplinārā tribunāla darbību.

Augstākā advokātu padome uztur vienotu advokātu reģistru, vienotu jaunāko advokātu un vienotu advokātu biroju reģistru, kā arī vienotu to ārvalstu advokātu reģistru, kuriem ir tiesības piedalīties Bulgārijas tiesās notiekošos procesos, nodrošinot aizstāvību.

Juridiskā datubāze

Papildu informācija ir atrodamā [Augstākās advokātu padomes](#) (*Visshiyat Advokatski Savei*) tīmekļa vietnē.

Notāri

Organizācija

Notārs ir persona, kurai valsts uzticējusi pienākumu izpildīt notariālos aktus likumā noteiktajā kārtībā. Notārs savu amata pienākumu izpildē ir neatkarīgs un ir pakļauts vienīgi likumam. Tieslietu ministrs uzrauga visu notāru darbības attiecībā uz likumu un Notāru padomes statūtu ievērošanu.

Notāru statuss, tiesības un pienākumi ir noteikti Bulgārijas Notāru un notariālo darbību likumā.

Loma un pienākumi

[Notāru palāta](#) (*Notarialnata Kamara*) ir Bulgārijas Republikas notāru organizācija, kas dibināta saskaņā ar Notāru un notariālo darbību likumu. Visi notāri uz likuma pamata automātiski ir Notāru palātas locekļi, kas ir juridiska persona un atrodas Sofijā.

Notāru palātas regulējošās institūcijas ir Ģenerālā asambleja, Notāru padome, Uzraudzības padome un Disciplinārlietu komisija. Notāru palātu pārstāv Notāru padomes priekšsēdētājs.

Notāru palāta organizē un sniedz atbalstu notāru darbībai, aizsargā un sekmē profesijas prestižu un uztur sakarus ar starptautiskajām organizācijām, kuras veic līdzīgas darbības.

Papildu informācija ir atrodamā [Notāru palātas](#) (*Notarialnata Kamara*) tīmekļa vietnē.

Citas juridiskās profesijas

Privātie tiesu izpildītāji

Privātais tiesu izpildītājs ir persona, kam valsts uzticējusi privātu prasījumu izpildes nodrošināšanu un publisku prasījumu piedziņu. Teritorija, kurā privātais tiesu izpildītājs darbojas, ir attiecīgās apgabaltiesas ģeogrāfiskā jurisdikcija.

Privāto tiesu izpildītāju kolēģijas uzdevums ir aizstāvēt profesijas intereses un uzlabot izpildes procesu Bulgārijā, vienlaikus sniedzot atbalstu tās locekļiem un aizsargājot sabiedrības intereses.

Juridiskā datubāze

[Privāto tiesu izpildītāju kolēģija](#) (*Kamarata na Chastnite Sadebni Izpalniteli*) uztur privāto tiesu izpildītāju reģistru.

Reģistrs ir publiski pieejams, un tam var piekļūt, izmantojot kolēģijas tīmekļa vietni. Ikvienai personai ir tiesības ielūkoties reģistrā un saņemt izrakstus no tā (Privāto tiesu izpildītāju likums).

Privātajiem tiesu izpildītājiem ir jāiesniedz Tieslietu ministrijai pusgada un gada darbības ziņojumi, ko tieslietu ministrs izmanto par pamatu, lai veidotu, uzturētu un attīstītu tiesas nolēmumu izpildes informācijas sistēmu. Informācijas sistēmas lietošana ir par maksu, ko iekasē Tieslietu ministrija, saskaņā ar Ministru padomes noteiktu un apstiprinātu tarifu. Valsts iestādēm, pašvaldībām un pašvaldību iestādēm, kā arī personām, kam uzticēti valsts pārvaldes uzdevumi, piekļuve informācijas sistēmai ir bez maksas.

Valsts tiesu izpildītāji

Valsts tiesu izpildītāju uzdevums ir nodarboties ar privātu prasījumu izpildes nodrošināšanu. Valsts var arī uzdot valsts tiesu izpildītājiem publisku prasījumu izpildes nodrošināšanu konkrētos likumā noteiktos gadījumos.

Valsts tiesu izpildītāju skaitu nosaka tieslietu ministrs.

Rajona tiesās, kur nav valsts tiesu izpildītāju, to funkcijas īsteno rajona tiesas tiesnesis, kuru ieceļ attiecīgās tiesas priekšsēdētājs, par to informējot tieslietu ministru.

Valsts tiesu izpildītājus konkursa kārtībā ieceļ tieslietu ministrs. Tieslietu ministrs var uzdot konkursa rīkošanu pēc rajona tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma.

🇵🇸 **Bulgārijas Valsts tiesu izpildītāju apvienība** (*Asotsiatsiyata na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli v Bulgaria*) ir neatkarīga un brīvprātīga profesionālā organizācija, kurā apvienojušies Bulgārijas valsts tiesu izpildītāji un kura aizstāv viņu profesionālās, intelektuālās, kultūras, sociālās un materiālās intereses, veicina profesijas atpazīstamību un prestižu valstī un sabiedrībā.

Juridiskā datubāze

Bulgārijas Valsts tiesu izpildītāju apvienības tīmekļa vietnē ir nodrošināta piekļuve 🇵🇸 **Valsts tiesu izpildītāju reģistram** (*Registarat na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli*).

Reģistrācijas tiesneši

Reģistrācijas tiesneši veic savas funkcijas rajona tiesās.

Reģistrācijas tiesnesis liek veikt vai atsaka ierakstus, atzīmes vai svītrojumus nekustamā īpašuma reģistrā un lemj par izziņu un apliecību izdošanu; veic notariālas un citas darbības likumā noteiktajā kārtībā. Reģistrācijas tiesnesis var rīkoties tikai savas teritoriālās jurisdikcijas apgabalā.

Reģistrācijas tiesnešu skaitu nosaka tieslietu ministrs.

Rajona tiesās, kur nav reģistrācijas tiesneša vai kur reģistrācijas tiesnesis nespēj pildīt savas funkcijas, tās veic rajona tiesas tiesnesis, par to informējot tieslietu ministru.

Tieslietu ministrs var uzticēt reģistrācijas tiesneša funkcijas valsts tiesu izpildītājam, kas darbojas tajā pašā jurisdikcijā.

Reģistrācijas tiesnešus konkursa kārtībā ieceļ tieslietu ministrs. Tieslietu ministrs var uzdot konkursa rīkošanu pēc rajona tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma.

Bulgārijas Reģistrācijas tiesnešu apvienība ir neatkarīga un brīvprātīga profesionālā organizācija, kurā apvienojušies Bulgārijas reģistrācijas tiesneši un kura aizstāv viņu profesionālās, intelektuālās, kultūras, sociālās un materiālās intereses, veicina profesijas atpazīstamību un prestižu valstī un sabiedrībā. Papildu informācija ir atrodama Apvienības tīmekļa vietnē: 🇵🇸 <http://www.basv.free.bg/>

Papildu informāciju par tiesu darbiniekiem var iegūt [šeit](#)

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 17/12/2018